

Nr 116.

Av herr **Larsson** i Kroken om pension åt distriktsveterinären
C. J. R. Rythéns änka Erika Rythén, född Mattsson.

Den 26 april 1919 avled distriktsveterinären i Ulricehamns distrikt i Västergötland Carl Johan Rymer Rythén.

Enligt medicinalstyrelsens veterinärmatrikel och vad i övrigt inhämtats, var han född den 11 april 1863, avlade veterinärexamen den 19 juni 1886, praktiserade som veterinär i Skövde under tiden september 1886—april 1903, anställdes som distriktsveterinär i Redvägs och Norra Kinds häraders distrikt i april 1903 samt transporterades 1913 därifrån till distriktsveterinär i Ulricehamns distrikt, vilken tjänst han sedermera upprätthöll intill sin död.

Vid sitt frånfälle efterlämnade Rythén sin hustru Erika Rythén, född Mattsson den 5 februari 1864, sönerna Anders, född den 15 juni 1896, medicine studerande, Erik född den 16 oktober 1899, elev vid handelsskola samt dottern Gertrud, född 1891 och gift år 1919 med stationsskrivaren vid statens järnvägar Erik Gabrielsson i Hälsingborg.

Vid familjefaderns frånfälle utgjordes boets behållning huvudsakligen av inre lösöre. Fru Rythén innehade emellertid i Ulricehamn en mindre modeaffär. Till att börja med lämnade denna årligen mindre vinster, vilka under 1919 och första halvåret 1920 utbyttes mot förlust. På grund härav sålde fru Rythén i augusti 1920 ifrågavarande affär jämte inneliggande lager till ett pris, som för henne innebar ett realisationsöverskott av 7,000 kronor. För att kunna uppehålla sig och sina studerande söner har hon tills datum av detta kapital förbrukat omkring 2,000 kronor, vadan hennes kapital förutom lösöret nu endast utgöres av omkring 5,000 kronor.

Det är uppenbart, att fru Rythéns återstående lilla kontanta kapital, därest inga säkra årsinkomster beredas henne, under sådana förhållanden snart förtäres och att därför framtiden särskilt i närvarande dyrtider för henne ställer sig synnerligen mörk och ömmande.

Den 28 maj 1919, alltså knappast mer än en månad efter Rythéns död, beslutade riksdagen pensionering av distriktsveterinärers efterlevande änkor och barn under 21 år från och med den 1 januari 1920, vadan Rythén aldrig hann förvärva delaktighet i den kassa, varifrån pensionen i fråga skulle utgå. Det förefaller emellertid, som borde

detta förhållande nu icke hindra riksdagen ifrån att vid ömmande omständigheter göra änkan Rythén delaktig i nämnda kassa.

Så mycket mindre torde det kunna anses främmande för riksdagen att här bispringa, som just genom riksdagens åtgärd att år 1912 sammankoppla distriktsveterinärernas pensionsfråga med frågan om en centralanstalt för statsunderstödd pensionering det kom att dröja så många år, innan distriktsveterinärerna nådde det av dem ivrigt efterlängtade målet att bliva i tillfälle att kunna bereda sig och sina efterlevande pension.

Några farliga konsekvenser äro enligt min mening här ej alls att räkna med. — Av de, jag tror, fyra distriktsveterinäränkor, som förlorat sina män under år 1919, då riksdagen fattade sitt ovanberörda beslut om pensionskassans ikraftträdande, lär förutom änkan Rythén blott en enda befinna sig i ömmande omständigheter. (Till förmån för denna föreligger även liknande motion om pension till årets riksdag.) De öviga hava genom pension från landsting eller eljest blivit hulpna. Från ingen annan tjänstemannakårs led torde heller kunna åberopas, att genom statens åtgärd en så gott som klar fråga om pensionsrätt för kåren fått sin lösning så avsevärt fördröjd. Riksdagen skall nog också veta att framgent som hittills granska och efter förtjänst bedöma varje särskilt fall.

Det pensionsbelopp, som skulle kommit änkan Rythén till del, om hon i vanlig ordning vunnit delaktighet i förutnämnda pensionskassa, skulle hava utgjort 1,000 kronor plus dyrtidstillägg. Ock lika mycket synes rätt och billigt, att riksdagen från och med den 1 januari 1921 tillerkänner henne i pension från allmänna indragningsstaten.

Under åberopande av vad sålunda anförts får jag vördsamt föreslå,

att riksdagen måtte medgiva distriktsveterinären C. J. R. Rythéns änka Erika Rythén, född Mattsson, en årlig pension av 1,000 kronor, att utgå från innevarande års början från allmänna indragningsstaten.

Intyg över fru Rythéns ekonomiska förhållanden m. m. skall tillhandahållas vederbörande utskott.

Stockholm den 19 januari 1921.

S. A. Larsson.

I motionens syfte instämma:

C. A. Björkman.

Edvin Leffler.

Oscar N. Olsson.